

Аксарият маҳалладошларимиз даромадни хонадонидagi томорқадан олади. Аммо оқова сув муаммо бўлгани учун соҳани ривожлантиришга қийналяпмиз. Шу сабабли оқова сув таъминотини яхшилаш керак.

Ёшлар етакчилари фаолиятини мувофиқлаштириш ва уларнинг назарий ҳамда амалий билимларини оширишга қаратилган ўқув-семинари ҳудудлараро ҳам ташкил этилиши лозим.

2024 йил
13 июль,
шанба

Maḥalla

№38
(2176)

ЎЗБЕКИСТОН МАҲАЛЛАЛАРИ УЮШМАСИНИНГ ИЖТИМОЙ-СИЁСII, МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ГАЗЕТАСИ

WWW.UZMAHALLA.UZ

КУН НАФАСИ

БУГУНГИ
СОНДА:

“Юксалиш” намунали маҳаллага айланади

Президент Шавкат Мирзиёев 11-12 июль кунлари Фарғона вилоятига тапширф буюрди

Давлатимиз раҳбари Бағдод туманидаги “Юксалиш” маҳалласида бўлиб, аҳоли турмуш шароити билан танишди.

Хунармандчилик, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишга ихтисослашган бу маҳаллада 3 минг 300 нафарга яқин аҳоли яшайди. 560 дан ортиқ хонадоннинг барчасида томорқа, ўндан ортиқ иссиқхона бор. Улардан омилкорлик билан фойдаланиб, икки мартаб ҳосил олинмоқда. Яна баъзи оилалар ёғоч ўймакорлиги, темирчилик, каштачилик билан шуғулланади.

Бугунги кунда маҳаллада тадбиркорлик субъектлари сони йигирматадан ошди. Мактаб, боғча ва поликлиника бор. Уларда ҳудуд аҳолисининг бир қисми доимий иш билан банд. Ўтган йили 131 киши ишга жойлаштирилган. Аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш учун 22 та лойиҳага 240 миллион сўм кредит ажратилган.

Давоми 2-саҳифада.

“Натижалар
бундан-да яхши
бўлади”

“Маҳаллабай” ўрганишлар ва мулоқотлардан билдимки, ўз вақтида уларга солиқ ва тадбиркорлик фаолияти бўйича етарли тушунчалар берилмаган. Солиқ инспекторларининг маҳаллага туширилиши мана шундай муаммоларни бартараф этиб, аҳолининг солиқ соҳасидаги ҳуқуқий саводхонлигини юксалтиришга хизмат қилмоқда.

5-с.

“Ҳудудимиз
мунтазам
кузатувда бўлади”

Навбатдаги режаларимиздан бири, маҳалла ҳудудидан ўтган серкатнов катта автомобиль йўлига кузатув камералари, автоҳалокатларнинг олдини олиш мақсадида қўшимча светофор ва пиедалар йўлакларини ўрнатиш. Мақсадимиз, маҳаллани жиноятчиликдан холи ҳудудга айлантириш.

6-с.

ФЕСТИВАЛЬ

УЮШМА КУНДАЛИГИ

“Биз бир бўлсак — ягона халқмиз, бирлашсак — Ватанмиз!”

Ватанимиз Мустақиллигининг 33 йиллигига муносабати билан шу пнор остида “Маънавият фестивали”га старт берилди

Давоми 2-саҳифада.

Ташкилотчилар — Республика Маънавият ва маърифат маркази, Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси, Маданият вазирлиги, Ёшлар ишлари агентлиги, Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси, Олий Мажлис ҳузуридаги жамоат фонди, “Маърифат” тарғиботчилар жамияти. Фестиваль доирасидаги тадбирлар июль-август ойларида республикамизнинг барча ҳудудларида ўтказилади.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ.

Амударё туманидаги “Олмазор” маҳалласида ташкил этилган тадбирларда Республика тарғибот гуруҳи аъзолари аҳоли билан мулоқот қилди. Шукроналик, ислохотлар, ёшлар таълим-тарбияси, инсон кадрлари учун амалга оширилаётган ишлар суҳбатлар мазмунига айланди. Бетақдор, кўнгилочар чиқишлар, шўх-шодон куй-қўшиқлар барчага юқори кайфият улашди.

Беруний туманидаги Махтумқули овул фуқаролар йиғинидаги маънавий-маърифий тадбирлар доирасида ижодкорлар, тарғиботчилар маърифатли оила, “Шўхрат” медали соҳиби Шукурбой Собиров хонадониди бўлди. Бу ердаги мулоқотларда оилаларни мустаҳкамлаш, фарзанд тарбияси, қайнона-келин муносабатлари, оилавий ажралишларга қарши кураш мавзуларида фикр-мулоҳаза алмашилди. Кўпни кўрган нуронийлар ҳаётнинг пасту баландликларини тўғрисида ҳаётини мисоллар келтириб, ёшларни тўғри йўлга бошлади.

Маҳалла меҳмонларда қизиқиш уйғотди

Халқаро Меҳнат ташкилоти Бош директори жаноб Жилбер Унгбо бошчилигидаги делегация аъзолари Самарқанд шаҳридаги “Девори кўндаланг” маҳалласида бўлиб, “еттилик” иш фаолияти, вазифалари ҳамда уларнинг аҳолига кўрсатаётган хизматлари билан яқиндан танишди.

Меҳмонлар “маҳалла еттилиги” фаолиятига ижобий фикр билдириб, бутизим аҳолини қийнаб келатган масалаларни маҳалланинг ўзида ҳал этишга кўмак бераётганини юқори баҳолади.

Ташриф давомида аҳолини иш билан таъминлаш бўйича “Девори кўндаланг” маҳалласида амалга оширилаётган ишлар, хусусан янги ташкил этилган кичик бизнес субъектлари фаолияти кўздан кечирилди. Делегация аъзолари маҳалла фаоллари, нуронийлар ҳамда ёшлар вакиллари билан самимий мулоқот қилди. Меҳмонларга ўзбек миллий анъаналари ва қадриятлари намойиш этилди.

7-с.

“Илтимос,
оиламни,
бахтимни
бузманг!..”

Аёл киши ҳамма нарсага чидаши мумкин, лекин хиёнатга эмас. Қалбим оғриқларига баъзан бардошим етмай қоларди. Лекин болам учун, унинг тақдири, келажаги учун тилимни тишлашга мажбур бўлдим. Биргина нотўғри қарорим билан унинг “етим” деган тамға олишини сира хоҳламасдим.

8-с.

ИШЧИ ГУРУҲ

Ҳар қандай масала маҳаллада ечим топиши зарур

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси масъулларидан иборат Республика ишчи гуруҳлари жойларда бўлиб, аҳоли муаммоларини ўрганишти, “маҳалла еттилиги” фаолиятини таҳлил қилишти, маҳаллаларда томорқадан фойдаланиш, бандликни таъминлаш борасидаги ишларни кўздан кечиришти.

Республика ишчи гуруҳининг Жаркўрғон туманидаги ўрганишлари давом этмоқда. Хусусан, улар “маҳалла еттилиги” фаолиятини кўздан кечириб, уларнинг келгуси режалари билан қизиқяпти, маҳалла аҳолиси муносабатларини тинглаяпти.

Жараёнларда йиллар давомида аҳолини қийнаб келатган муносабатлар ижобий ечим топмоқда. Хусусан, тумanning “Меҳнат-роҳат” ва “Боботот” маҳаллаларини тоза ичимлик сув билан таъминлаш мақсадида сув қувурлари олиб келиниб, ишлар бошлаб юборилди. Ўрганиш давомида амалга оширилиши лозим бўлган ишлар юзасидан қўшимча таклиф ва тавсиялар берилди.

Давоми 2-саҳифада.

Бизни ижтимоий тармоқларда кузатиш!
@mahalla_raislari
@mahalladosh_1
@mahalladosh

Газетанинг телеграмдаги «uzmahallabot»га ўтиш учун QR-кодни сканерланг!

Президент Шавкат Мирзиёев ИЖТИМОЙ ХИМОЯ тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тақдимоти билан танишди.

Шавкат Мирзиёев “BYD UZBEKISTAN FACTORY” заводида амалга оширилаётган ишлар ва галдаги вазифалар ҳақида ҳисобот билан танишди.

Президент бюджет маблағларидан фойдаланишни устидан молиявий назоратни кучайтириш бўйича ТАКЛИФЛАР ТАҚДИМОТИ билан танишди.

УЮШМА КУНДАЛИГИ

Мулоқотда муаммога ечим топилади

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмасининг ҳудудий бошқармалари бошлиқлари иштирокида жойларда сайёр қабуллар ташкил этиляпти.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ. Пойтахтимизнинг Олмасор туманидаги “Шодиёна” маҳалласида ўтказилган сайёр қабулда Уюшма масъуллари, Тошкент шаҳар бошқармаси вакиллари аҳоли муаммоларини тинглади.

Қабулда 22 нафар фуқародан 27 та муурожаат келиб тушди. Болалар майдончаси қуриш, автобус бекати ўрнатиш, уйлар томи ва ертўласини таъмирлаш, лифт ўрнатиш, уй-жой олиш масалалари шулар жумласидан. Сайёр қабулда муурожаатларнинг 19 таси (моддий ёрдам, санаторийда даволаниш, кредит ва субсидия олиш, ертўлани таъмирлаш, бола пули, дори-дармон каби) жойида ҳал этилиб, 8 та муаммо вақт ва муддат талаб этгани сабабли тегишли идораларга йўналтирилди. Худди шундай, туманининг “Қорасарой” маҳалласидаги сайёр қабулда 11 нафар фуқаро 17 та масалада муурожаат қилди. Уларнинг 6 таси жойида ҳал этилиб, 11 таси тегишли идораларга йўналтирилди.

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ. Уюшманинг вилоят бошқармаси бошлиғи М.Нишонов Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бош бошқармаси ҳақида Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги масъуллари билан биргаликда хорижда ишлаш истиагида бўлган фуқаролар билан мулоқот қилди.

Унда вилоятдаги мавжуд 909 та маҳалладан келган фуқаролар қатнашди. Учрашув давомида Ўзбекистон ва Россия Федерацияси давлат раҳбарларининг келишувига асосан, меҳнат муҳожирларига муносиб шароитга эга ва қафолатланган ишлар тақлиф этилди. Шунингдек, хорижда кетишга аҳд қилган фуқароларга Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги орқали кетиш ва соғлигини суғурта қилиш афзалликлари ҳақида батафсил тушунчалар берилди.

Қолаверса, М.Нишонов Олтинқул туманидаги “Меҳнат”, “Мустақиллик”, “Қатта Оқтепа” ва “Сарой” маҳаллаларида истикомат қилиб, ҳозирда Россия Федерациясида меҳнат қилаётган, “Ёшлар бандлиги” дастурига киритилган мигрантлар ва уларнинг оила аъзолари билан суҳбатлашди. Уларнинг яшаш шароитлари билан танишиб, камчиликларини бартараф этиш чоралари кўрилди.

БУХОРО ВИЛОЯТИ. Уюшманинг вилоят бошқармаси бошлиғи М.Умаров Бухоро шаҳридаги Гафур Ғулом номи маҳаллада навбатдаги сайёр қабулини ўтказди.

Қабулда фуқароларнинг моддий ёрдам, нафақа, ички йўлларни, яшаш хонадонларини таъмирлаш, контракт тўловлари, ишга жойлаштириш, оилавий келишмовчилик масалалари юзасидан бир қатор муурожаатлари кўриб чиқилди. Хусусан, шу маҳаллада яшовчи Мунира Ражабова моддий ёрдам сўраб муурожаат қилди. Унинг муурожаатини маҳалладаги ижтимоий ходим М.Файзуллаев конун доирасида кўриб чиқиб, ҳал этиши топширилди. Яна бир муурожаат эгаси — Алишер Нормуродовга уй-жой рўйхатига киритиш бўйича ҳуқуқий маслаҳат берилди.

Қабулда муурожаатларнинг аксариятига ҳуқуқий тушунтиришлар берилди, маълум бир муддат талаб этиладиган масалалар юзасидан тегишлилиги бўйича мутасаддиларга бириктирилди ва ижроси назоратда олинди.

“Юксалиш” намунали маҳаллага айланади

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

Президент маҳалладаги “Гулнора Матқулбод бодомлари” корхонаси фаолияти билан танишди.

Бағдодда бодом яхши ўсади. Корхона 11 та маҳалладаги 500 дан ортиқ хонадонларга бодом тарқатиб, сотувга тайёрлатади. Бир кунда 3 тоннагача маҳсулот қайта ишланади. Ҳозирда пўсти юмшатиш маъноси бодомлар пойтахтимиз ва вилоятларга етказиб берилмоқда. Тадбиркор аёл энди уни экспорт қилишни режалаштираётганини айтди.

Шавкат Мирзиёев тадбиркор ва касаначи аёллар билан самимий суҳбатлашди. Ташаббускорлиги ва меҳнатсеварлиги, ислохотларга камарбаста бўлиб, хотин-қизларни ишга қилаётгани учун уларга миннатдорлик билдирди.

Маҳалла бюджетида 83 миллион сўм бор. Кўчалар обод,

хонадонлар саранжом-саришта. Маҳалла марказида ҳуқуқ-тартибот идораси, чиқинди йиғиш пункти барпо этилган.

Шу йил 25 июнь куни давлатимиз раҳбари ҳузурида ўтган йиғилишда маҳаллаларда сервис компанияси ташкил қилиш чоралари белгиланган эди. Шу асосида бу ерда “Юксалиш” маҳалла-сервис компанияси ташкил этилди.

Сервис компанияси Бағдод туманидаги 5 та маҳаллага хизмат кўрсатади. 24 соатлик иш йўлга қўйилган. 22 нафар ишчи, ўнга яқин юк ташиш ва махсус транспортлар, таъмирлаш анжомлари эл хизматида. Тўловларни ундиришда “Менинг уйим” электрон дастуридан фойдаланилади. Унинг идораси ҳовлисида хунармандлар учун ҳам шароит яратилган.

Бу тажрибани кенгайтириб, маҳаллаларни обод қилиш, бандлик ва озодликка алоҳида эътибор қаратиш муҳимлиги таъкидланди.

Президент Матбуот хизмати материаллари асосида тайёрланди.

Ташриф доирасида Кува туманида Президент раислигида Фарғона вилоятини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича устувор вазифалар юзасидан йиғилиш бўлиб ўтди.

Қайд этилганидек, “маҳалла

еттилиги”да қандай ишлаш кераклиги бўйича тажриба тўпланди, уларга банк-молия инструментлари билан кўмаклашиш жорий қилинди. Шу билан бирга, тизим кенгайиш сари янгича ёндашувга эҳтиёж сезилмоқда. Шу боис энди камбағалликни қисқартириш ва

ижтимоий ҳимоя битта, яъни Ижтимоий ҳимоя агентлиги тизимида бўлади.

“Янги Ўзбекистон массиви” лойиҳаси маҳаллагача туширилиши белгиланди. Бу жараёнда шаҳар ва туман марказларида 5 тадан эски маҳалла танлаб олинади. Уларда 7-10 қаватли

уйлар қуриш учун хусусий сектор жалб қилинади, уйлар биринчи галда ушбу маҳалла аҳолисига берилади. Мутасаддиларга Қўқондаги биринчи “Маҳалла массиви” қурилишини бошлаш учун жой танлаш ва лойиҳасини ишлаб чиқиш топширилди.

ИШЧИ ГУРУҲ

Муурожаатлар “хонадонбай”, “фуқаробай” ўрганилди

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

Навбатдаги манзил — тумандаги “Нефтичлар” маҳалласи бўлди. Республика ишчи гуруҳи “маҳалла етилиги”нинг ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳоли турмуш даражасини яхшилаш, соғлом маънавий муҳитни таъминлашда амалга ошираётган ишлари, маҳалла аҳолиси яшаш шароити билан яқиндан танишди.

Бандихон туманидаги ўрганишларда “оғир ҳудуд” сифатида танлаб олинган “Полвонтош” маҳалласида амалга оширилаётган ишлар кўздан кечирилди. Жараёнда аҳолини доимий электр энергияси билан таъминлаш мақсадида ўрнатилган таяни устувор ҳолати ўрганилди, йўл четидан ўтувчи пиёдалар йўлакчаси лойиҳаси билан танишилди.

Республика ишчи гуруҳи аъзолари Шеробод туманидаги “Қизилполма”, “Тароқли”, “Чағатой” маҳаллаларига ташриф буюриб, “маҳалла етилиги” фаолиятини кўздан кечирди.

Хоразм вилояти ҳокими Жўрабек Раҳимов иштирокида Янгибозор туманини “Уйчи тажрибаси” асосида ишсизликдан холи ҳудудга айлантириш, миграция ва камбағалликни кескин қисқартириш, аҳоли даромадларини ошириш ҳамда томорқадан самарали фойдаланишни ташкил этиш бўйича амалга оширилган ишлар таҳлил қилинди, галдаги вазифалар белгилаб олинди. Шунингдек, шу ерда бир гуруҳ фуқароларга муурожаатлари асосида мотокултиватор ва тикув машиналари топширилди.

Республика ишчи гуруҳи туманининг “Урганч”, Огоҳий, “Қармиш” маҳаллаларида бўлиб, “хонадонбай”, “фуқаробай” тартибда фуқаролар муурожаатларини тинглади. Мулоқотда фуқароларнинг маиший ва коммунал ҳамда қўшма маъмулоти ўрганилиб, ечимини топиш чоралари кўрилди. Жараёнда маблағ ва вақт талаб этадиган муурожаатлар бўйича масъулларга тегишли топшириқлар берилиб, ижроси таъминланмоқда.

Айни кунларда Тупрокқалъа туманининг чекка “Хазорасп” маҳалласида ободонлаштириш, коммуникация тармоқларини яхшилаш, аҳоли даромадларини ошириш борасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Республика ишчи гуруҳи вакиллари маҳаллада бўлиб, аҳоли билан мулоқот қилди.

ФЕСТИВАЛЬ

“Биз бир бўлсак — ягона халқмиз, бирлашсак — Ватанмиз!”

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

Тарғиботчиларнинг навбатдаги манзили — Нукус тумани бўлди. “Инсон қадр” лойиҳаси доирасида ўтказилган тадбир кўтаринки руҳда ўтди. Фестиваль давомида тарғиботчилар ижтимоий ҳимояга муҳтож ёшлар ҳолидан хабар олди, улар билан самимий суҳбат қурди, ижод намуналаридан баҳраманд этиб, эсдалик совғалари улашди.

КАШҚАДАРЭ ВИЛОЯТИ. “Маънавият фестивали” Китоб туманидаги “Обод”, “Нуратшон”, “Панжи”, “Қўшдарё” ва “Қорабулоқ” маҳаллаларида яшовчи аҳолига хуш кайфият улашди. Танқилик ижодкорлар, зиёлилар, маънавият тарғиботчилари билан учрашувда “Тинчлик — буюк неъмат”, “Шукроналик”, “Яшаш бахти” мавзуларида суҳбатлар ўтказилди. “Алла — сеҳрли қўшиқ” танловининг минг йиллик қадриятларимиз, урф-одатларимиз намоишига айланди.

Шаҳрисайб шаҳридаги мадани-

ят марказидан бошланган “Маънавият фестивали” чекка маҳаллаларгача етиб борди. Самимий суҳбатлар мушоиралар, танқили санъаткорларнинг куй-қўшиқлари рақсларга уланди. Деҳқонobod туманидаги тадбирлар миллий аъёналарга мос, қадриятлар тараннумига айланди. Хусусан, “Деҳқонobod калий заводи” АЖДА ўтказилган давра суҳбати, қизикчиларнинг чиқишлари, куй-қўшиқлар ходимларнинг маънавий хордик чиқаришига замин яратди.

Тарғибот гуруҳи Китоб туманидаги “Сариосиё” маҳалласидаги кутубхонада маърифатли оила вакиллари билан учрашди. Учрашув давомида маҳалла кутубхонасига бадиий китоблар тўплами совға қилинди. Касби туманига ташриф буюрган ижодкорлар Беғали Қосимовнинг уй музейига боришди. “Аждодларга эҳтиром” лойиҳаси доирасида маҳаллий аҳоли билан учрашув ташкил этилди.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ. Фестивалнинг “Инсон қадр” лойиҳаси

доирасида Косонсой туманидаги Алишер Навоий номи маҳаллада яшовчи кам таъминланган, эҳтиёжманд оилалар ҳолидан хабар олинди. Хонадон эгалари келган меҳмонларни кўриб, мамнун бўлишди. Мазкур лойиҳа доирасида тарғиботчилар “Сойбўйи” маҳалласида истикомат қилувчи фахрий ўқитувчи Мақсодхон ая Раҳимова ҳолидан ҳам хабар олишди.

Уйчи туманида “Маънавият фестивали” кўтаринки руҳда ташкил этилди. Туманининг “Хуррият” ҳамда “Гулзор” маҳаллаларида “Уч авлод учрашуви” лойиҳаси бўлиб ўтди. Унда юқори натижаларга эришган фахрийлар ўзларининг ҳаёти ва меҳнат фаолияти давомида тўлаган бой тажрибаси ҳақида ёшларга сўзлаб беришди.

Косонсой санаторийсида “Маърифатли оила” лойиҳаси доирасида маданий-маърифий учрашув ўтказилди. Поп туманида ташкил этилган “Уч авлод учрашуви” таърих, бугун ва келажакни боғлаган суҳбатларга улашиб кетди.

Гуанчжоу
марказий бозорида
Ўзбекистон маҳсулотлари
ШОУ-РУМИ
ташkil этилади.

Жорий йил
1 августдан
электр энергиясини
ҳисоблашнинг янги
БЛЛИНГ ТИЗИМИ
жорий этилади.

2024 йил 10 июль
— 10 август кунлари
Тошкентда III халқаро
ҳайкалтарошлик
симпозиуми ўтказилади.

ТАЖРИБА

Оромгоҳда навбатдаги ўқув-семинар

Ёшлар етакчилари фаолиятини мувофиқлаштириш ва уларнинг назарий ҳамда амалий билимларини оширишга қаратилган ўқув-семинарнинг навбатдаги мавсуми Тошкент вилоятидаги “Ёшлар оромгоҳи”да старт олди.

Бўстонлик туманида ташкил этилган 3 кунлик семинарнинг бу мавсумида Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Бухоро, Навоий, Самарқанд, Жиззах, Сирдарё вилоятлари ҳамда Тошкент шаҳрининг 437 нафар ёшлар етакчилари ўқитилди.

Оромгоҳда ҳар бир йўналиш масъуллари маҳаллада ёшлар билан ишлаш бўйича муҳим билим ва кўникмалар берди. Жумладан, соҳа мутахассислари ёшларга ер ажратиш, лидерлик қобилиятини шакллантириш, ҳуқуқбузарликка мойиллиги бор ёшлар билан тизимли ишлаш, ёшлар муружаатлари, замонавий касбларга ўқитиш, беш ташаббус лойиҳалари, “Ёшлар дафтари” тизимидан мақсадли фойдаланиш каби бир қатор йўналишларда тўхталди.

Бу каби ўқув оромгоҳлари ёшлар етакчилари учун катта аҳамиятга эга бўлиб, уларнинг профессионал ривожланишига ва ёшлар билан ишлаш самарадорлигини оширишга хизмат қилади. Ўз маҳалласида тизимли фаолият олиб бораётган ва семинарда фаол иштирок этган ёшлар етакчиларига эсдалик совғалари топширилди.

ОЛМАЗОРЛИК ЁШЛАР БИЛАН ҚАНДАЙ ИШЛАНМОҚДА?

Маҳаллаларда аҳоли муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш, ёшлар бандлигини таъминлаш, оилаларни мустаҳкамлаш, ёшлар тарбияси каби йўналишларда олиб борилаётган ишлар ҳолатини ўрганиш мақсадида Маҳаллаларда ёшлар билан ишлаш масалаларини мувофиқлаштириш бўйича Республика ишчи гуруҳи Тошкент шаҳридаги Олмазор туманида ўрганиш олиб борди.

Ўрганиш давомида тумандаги “Қуёш”, “Ғалаба”, “Гулзор”, “Олимпия”, “Мустақиллик” маҳаллаларига масъул мутасадди раҳбарлар ва ёшлар етакчилари фаолияти тизимли таҳлил қилинди.

Шунингдек, мудофаа вазирлигининг ёшларни оталиққа бириктириш Республика штаби вакиллари ҳамда республика ишчи гуруҳи аъзолари “маҳалла еттилиги” ҳамда бириктирилган зобитларга услубий семинар ўтказди.

Анбанага кўра,
бу тал Бухоро
вилояти Воб-
кент тумани-
даги маҳал-
лалар ёшлар
етакчилари
таклифи билан
ташқилдик.

Хайрулло АБДУРАҲМОНОВ.

Дастлабки суҳбатдошимиз “Қўқун” маҳалласи ёшлар етакчиси Достон Норов тажрибаси ҳақида маълумот берди. Маҳаллада 1 460 нафар ёш бўлиб, январь ойидаги хатловда уларнинг қизиқиши, муаммоси ўрганилган. 15 нафар ишсиз, 60 нафар норасмий банд бўлганлар рўйхатга олинган. Шу кунгача ишсиз ёшларнинг барчаси кредит, субсидия ҳисобига ўзини ўзи банд қилган. Норасмий банд бўлганларнинг 56 нафари ишга жойланган.

Хатловда ҳудуд ёшларининг фикри ўрганилганда, аксарият йигит-қизлар маҳалла биносида электрон кутубхона ташкил этиш таклифини билдирган. Ёшлар етакчиси январь ойида бу таклиф юзасидан туман ҳокимлигига маълумот киритган. Ҳокимлик йил охиригача масала ижобий ҳал этилишига ваъда берган.

Достон Норовнинг маълум қилишича, ҳудудда давлат боғчаси ва мактаб йўқлиги учун ота-оналар фарзандини қўшни рад этиш маҳаллалардаги таълим муассасаларига беришга мажбур бўляпти. Мактаб ёшидаги йигит-қизлар “Гулистон” маҳалласида жойлашган 12- ва “Шоҳнигор” маҳалласидаги

15-мактабга қатнайди. Ёшлар етакчиси маҳаллада мактаб ва мактабгача таълим ташкилоти ташкил этиш, таклифини билдирди.

Навбатдаги суҳбатдошимиз — “Ширин” маҳалласи ёшлар етакчиси Жавоҳир Носиров бўлди. У етакчилик қилаётган маҳаллада 1 687 нафар ёшлар рўйхатга олинган. Январь ойидаги хатловда 3 нафар ишсиз аниқланган бўлса, ўтган даврда барчаси ўзини ўзи банд қилди. Ҳозирги кунда ишсиз ёшлар қолмаган.

Маҳалла туризмга ихтисослашган. Ёшларнинг бўш вақтини

мароқли ўтказиш учун барча шароит яратилган. Фақатгина спорт билан шуғулланишлари учун спорт майдони йўқ.

“Шифокор” маҳалласи ёшлар етакчи Рустам Шарипов маҳалла — ҳудуддаги энг ёш ва инфратузилмаси яхши маҳалла эканини таъкидлади. Охири хатловда 945 нафар ёш рўйхатга олинди, улар орасида бир нафар ишсиз аниқланган. Ўтган вақт давомида бу йигитга имтиёзли кредит ажратилиб, чорвачилик йўналишида ўзини ўзи банд қилишга эришилган.

Етакчи таклифига кўра, ҳудди

маҳалла ёшлари ўртасида ўтказишга қаратилган “Беш ташаббус олимпиадаси” ёшлар етакчилари учун ҳам ташкилланса, ўзаро тажриба алмашиш ва фаолиятини ривожлантиришга ёрдам беради.

Бундан ташқари, республика даражасида ўтказишга қаратилган ёшлар етакчилари фаолиятини мувофиқлаштириш ва уларнинг назарий ҳамда амалий билимларини оширишга қаратилган ўқув-семинари ҳудудлараро ҳам ташкил этилиши лозим. Чунки республика ўқув-семинарига барча етакчиларни қамраб олиш имконсиз.

МЕНДА САВОЛ БОР...

Ижара харажати- нинг қанча қисми қоплаб берилади?

Жамшид
МАШАРИПОВ.
Хива туманидаги
“Истиқлол”
маҳалласи.

— Агар “Ёшлар дафтари”га киритилган ёшлар вакили таъдбиркорлик фаолиятини бошлаш ёки ўзини ўзи банд қилса, унга фойдаланаётган нотурар жойнинг ижара харажатлари қоплаб бериладими?

Исломжон АБДУРАҲМОНОВ,
“Мадад” ННТ ижрочи
директор ўринбосари:

— “Ёшлар дафтари”га киритилган ёш таъдбиркор ёки ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида солиқ хизмати органларида рўйхатдан ўтган ёш фуқарога фаолиятини амалга ошираётган нотурар жойнинг 12 ойгача ижара харажатларининг бир йилда 30 фоизи, бироқ БХМнинг 25 бараваригача бўлган қисми ҳоким ёрдамчисининг ижобий тавсияси асосида “Ёшлар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан қоплаб берилади.

Нотурар жойнинг ижара харажатларини қоплаш учун ариза берувчи Васийлик кенгашига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

таъдбиркорлик субъекти гувоҳномаси нусхаси ёки ўзини ўзи банд қилган сифатида рўйхатдан ўтганликни тасдиқловчи матрицали штрих кодами (QR-код) маълумотнома; ижара шартномасининг солиқ органларида ҳисобга қўйилганлиги ҳақидаги билдиришнома; ижара шартномаси нусхаси. Бунда ижара шартномасида ижарага берувчининг номи, СТИР, ижара муддати, ижаранинг бир ойлик ва умумий тўлови миқдори кўрсатилиши лозим.

Тақдим этилган ҳужжатлардаги маълумотларнинг тўғрилиги ва ҳаққонийлиги учун ариза берувчи жавобгар ҳисобланади.

Ушбу бандда назарда тутилган ҳужжатлар тақдим этилгандан сўнг Васийлик кенгаши уч иш кунини ичида муружаатни илова қилинган ҳужжат-

лар билан бирга ариза берувчи фаолият юритиб келаётган маҳалладаги ҳоким ёрдамчисига кўриб чиқиш учун юборади.

Ҳоким ёрдамчиси беш иш кунини ичида ижара харажатларини қоплаш ҳақидаги тавсияномани ёки рад этиш ҳақида хабарномани Васийлик кенгашига юборади. Бунда, ижара харажатларини қоплашни рад этиш ҳақида хабарнома юборилганда рад этиш сабаблари асослантирилиши талаб этилади.

Муружаатни ўрганиш натижалари бўйича Васийлик кенгаши томонидан ижара харажатларини қоплаш ҳақида қарор қабул қилинганда ариза берувчи бино ва иншоотдан фойдаланаётганлиги тўғрисида ижарага берувчи билан ҳар ой якуни бўйича тузиладиган ва кейинги ойнинг 5-кунигача тақдим этиладиган ҳисоб-фактура ва далолатномага асосан Васийлик кенгаши бино ва иншоотнинг ижара хақи учун тўловни уч иш кунини ичида ижарага берувчининг ҳисоб рақамига ўтказди.

Ҳоким ёрдамчиси ижарага олинган бино ва иншоотнинг ижарага олувчи томонидан ҳақиқатда фойдаланилаётганлигини ҳар ойда камида бир марта мониторинг асосида ўрганади.

Ўрганиш жараёнида ижарага олувчи томонидан ижарага олинган бино ва иншоотдан фойдаланилаётганлиги аниқланган тақдирда, тақдимномага асосан ижара тўлови учун субсидия бериш тўхтатилади.

Уруғлик ва кўчатлар харид қилиш учун субсидия ажратилади

“Ёшлар муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Вазиirlар Маҳкамаси қарорига кўра, томорқа ер эгаси бўлган ёки деҳқончилик билан шуғулланиш учун, шу жумладан, янги ўзлаштирилган, лалми, фойдаланилмаётган ер майдонларида 0,1 гектардан 1 гектаргача ер майдони ажратиб берилган ёшларга уруғлик ва кўчатлар харид қилиш учун БХМнинг 8 бараваригача миқдорда субсидия ажратилади.

Нодирбек АБДУҚОДИРОВ,
Ёшлар ишлари агентлиги
ахборот хизмати раҳбари.

Субсидия ажратиш учун ариза берувчи Васийлик кенгашига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади: ариза берувчининг эгалигида ёки фойдаланишида бўлган ерга нисбатан ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжат (ижара шартномаси ва бошқалар);

уруғлик ва кўчатларни харид қилиш бўйича етказиб берувчи ташкилот билан тузилган шартнома нусхаси. Шартномада етказиб берувчининг номи, СТИР, харид қилинадиган маҳсулот номи, тўлов суммаси кўрсатилиши лозим.

Тақдим этилган ҳужжатлардаги маълумотларнинг тўғрилиги ва ҳаққонийлиги учун ариза берувчи жавобгар ҳисобланади.

Ушбу бандда назарда тутилган ҳужжатлар тақдим этилгандан сўнг Васийлик кенгаши уч иш кунини ичида муружаатни унга илова қилинган ҳужжатлар билан бирга ариза берувчи фаолият юритиб келаётган маҳалладаги ҳоким ёрдамчисига кўриб чиқиш учун юборади.

Ҳоким ёрдамчиси ёшлар етакчиси ва тегишли соҳа мутахассислари билан биргаликда “Ёшлар дафтари”га киритилган ариза берувчининг муружаати тушган

кундан бошлаб, беш иш кунини ичида жойига чиққан ҳолда ариза берувчининг томорқа ерида ёки деҳқончилик билан шуғулланиш учун ажратилган экин майдонида уруғлик ва кўчатлар экиш учун мавжуд шароитни ўрганади.

Ўрганиш натижаларига кўра, ариза берувчининг томорқа ерига ёки деҳқончилик билан шуғулланиш учун ажратилган экин майдонида уруғлик ва кўчатлар харид қилиш учун субсидия ажратиш ҳақидаги тавсиянома ёки рад қилиш тўғрисидаги хабарномани Васийлик кенгашига киритади. Бунда субсидия ажратишни рад этиш ҳақида хабарнома юборилганда рад этиш сабаблари асослантирилиши талаб этилади.

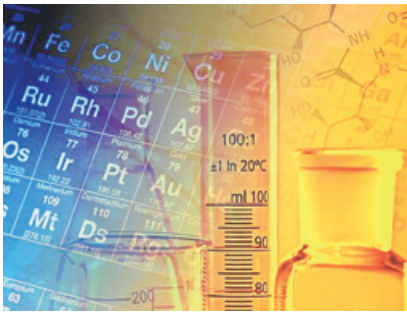
Агар ҳоким ёрдамчиси муружаатни унга тушган пайтдан бошлаб, беш иш кунини ичида кўриб чиқмаса ёки субсидия ажратишни асоссиз рад этиш ҳақида хабарнома бериш, ариза берувчининг муружаати ушбу параграф талабларига мувофиқ бўлганда Васийлик кенгаши унинг муружаатини қаноатлантириш ҳуқуқига эга бўлади.

Васийлик кенгашининг қарорига асосан уч иш кунини ичида “Ёшлар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан субсидия етказиб берувчи ташкилотнинг ҳисоб рақамига ўтказилади.

ТАКЛИФ

Ўзбекистон
аэропортлари орқали
йўловчилар оқими
36 фоизга ошди.

58-халқаро
КИМЁ ОЛИМПИАДАСИ
2026 йилда
Ўзбекистонда
ўтказилади.

Ўзбекистонда
қасддан баданга енгил
шикаст етказганлик
учун ЖАВОБГАРЛИК
ЕНГИЛЛАШТИРИЛИШИ
мумкин.

Mahalla

№38 | 2024 йил 13 июль, ШАНБА

5

Қўлланма

Электрон ва қоғоз чеклардаги сумма қандай тузатилади?

Мурожаатлар 10-25 июль кунлари қабул қилинади
(сўнги кунга қадар қолдирмаслик тавсия этилади).

Солиқ тўловчилар мурожаатларини инобатга олган ҳолда, “Солиқчи – кўмакчи” тамойили асосида, 2023 йил 1 январдан 2024 йил 30 июнгача бўлган онлайн назорат касса техникаси (онлайн-НКТ) ва электрон чеклар суммаларини таҳрирлашга рухсат берилди.

Дониёр ТОЖИЕВ,
Солиқ қўмитаси
бошқарма бошлиғи
ўринбосари.

Бунинг учун **my3.soliq.uz** даги “Юридик шахсларнинг онлайн назорат касса техникаси маълумотлари” саҳифасидан “Чек маълумотлари” бўлимига кирилади. Қидирув тизимига чекнинг фискал модули (ID), санаси ёки рақамини киритиб тузатиладиган чек топилади. Очилган ойнада чек суммаси таҳрирланади. Чек суммаси ўзгартирилгандан сўнг, тадбиркорлик субъектининг таҳрирлаш натижасида юзага келадиган оқибатларни ўз зиммасига олиши ҳақидаги мурожаати (факат битта файл) илова қилиниши лозим. “Сақлаш” тугмаси орқали жараён якунланади.

Суммаси таҳрирланган чеклар

худудий солиқ бошқармалари ишчи гуруҳи томонидан қабул қилинади ёки рад этилади. Жавобни шахсий кабинетдан кузатиб боринг.

Чек таҳрирлаш рад этилганда, изоҳга кўра, тузатишлар киритиш, қайта мурожаат юбориш мумкин. **Мурожаатлар 10-25 июль кунлари қабул қилинади (сўнги кунга қадар қолдирмаслик тавсия этилади).**

Кешбек олинган чеклар бўйича сумма бюджетга қоплаб берилган тақдирда таҳрирлаш имконияти яратилган. Таҳрирланган чеклар бўйича тегишли ҳисоботларни қайта топириш талаб этилади. Қайта ҳисобот тақдим этмаслик таводутиларни келтириб чиқаради.

**МУДДАТСИЗ ТАҲРИРЛАШ
МУМКИН, ФАҚАТ...**

Солиқ тўловчилар 2023 йил 1 январдан бошлаб берилган онлайн-НКТ ва электрон чеклардаги суммадан ташқари қуйидаги маълумотларни **my3.soliq.uz**да “Юридик шахсларнинг онлайн назорат касса техникаси маълумотлари” саҳифасидаги “Чек маълумотлари” бўлимида муддатсиз таҳрирлаши мумкин:

- Қўшилган қиймат солиғи (ҚҚС) суммаси ва ставкасини (0/12 фоиз);
- Маҳсулот ва хизматлар идентификация кодини (МХИК);
- Комитент СТИРини;
- маҳсулот миқдорини;
- ўлчов бирлигини;
- тулов турини (нақд пул ёки банк карта).

Бу жараён ҳам “Сақлаш” тугмаси орқали якунланади.

“Натижалар бундан-да яхши бўлади”

“Маҳаллабай” ўрганишлар ва мулоқотлардан билдимки, ўз вақтида уларга солиқ ва тадбиркорлик фаолияти бўйича етарли тушунчалар берилмаган.

СОЛИҚЧИ – КЎМАКЧИ

12 кунни давомида 56 млн. сўм маҳаллий мол-мулк ва ер солиғи ундирилди

Шоҳрух ЗОКИРОВ,
Булоқбоши туманидаги “Юксалиш”, “Қумарик”,
“Дўлана” маҳаллалари солиқ инспектори.

Беш ой Булоқбоши туманидаги “Ёрбоши” ва “Раиш” маҳаллаларида солиқ инспектори бўлиб ишладим. Дастлабки фаолиятимда уйма-уй юриб, солиқ тўловчиларга қарздорликларни бартараф этишларини ёки мол-мулк ва ер солиқларини ўз вақтида тўлашларини айтсам, унчалик хушнамасди. Якка тартибдаги тадбиркорлар орасида ноқонуний фаолият юритаётганлари бор эди.

“Маҳаллабай” ўрганишлар ва мулоқотлардан билдимки, ўз вақтида уларга солиқ ва тадбиркорлик фаолияти бўйича етарли тушунчалар берилмаган. Солиқ инспекторларининг маҳаллага туширилиши мана шундай муаммоларни бартараф этиб, аҳолининг солиқ соҳасидаги ҳуқуқий саводхонлигини юксалтиришга хизмат қилмоқда. Солиқ тушумларининг 10 фоизи маҳалла ҳисобиди қилиши солиқ тўловчиларга катта рағбат бермоқда. Бугун ўзлари ташаббус кўрсатиб, солиқ тўловларини вақтида тўлашга ўтпти.

Натижада “Ёрбоши” ва “Раиш” маҳаллаларида январь-июнь ойларида аниқланган қўшимча маблағлар ҳисобидан давлат бюджетига 534 млн.

200 минг сўм тушум бўлди. Ана шу маблағнинг 10 фоизи маҳалла бюджетига қолди. Албатта, ушбу маблағлар маҳалланинг эҳтиёжларига – муҳтож оилаларга кўмак бериш, худудни ободонлаштириш ва бошқа шу каби эҳтиёжлар учун сарфланиши мумкин. “Маҳалла еттилиги”нинг биргаликдаги самарадорлигидан яна бири шундаки, 277 нафар ишсиз фуқаронинг бандлиги таъминланди.

Айни пайтда самарадорлик кўрсаткичи 90 ва ундан юқори бўлган солиқ инспекторларининг меҳнатларини рағбатлантириш мақсадида уларга тўплаган балига кўра, мукофот пуллари кўшиб берилмоқда. Масалан, июнь ойи якунига кўра, 100 фоизлик самарадорлик кўрсаткичи қайд этиб, вилоятда энг юқори натижачи кўрсатдим. Бундай натижага эришиш учун барча йўналишларни бирдек олиб бориш билан бирга, айланмадан олинadиган солиқларни йиғишга кўпроқ урғу берганим бўлди.

Раҳбариятнинг менга билдирган ишончи туфайли июль ойидан солиқ тушуми кўрсаткичи пастроқ бўлган “Юксалиш”, “Қумарик”, “Дўлана” маҳаллаларида иш фаолиятини бошладим. Дастлаб тадбиркорлар фаолиятини ўргандим. Яқинда озиқ-овқат савдоси бўйича якка тартибдаги тадбиркор субъекти сифатида иш бошлаган икки нафар фуқарога зарур хужжат ишларида кўмаклашдим. Солиққа оид маълумотлар бердим. Шу

билан бирга, маҳаллалар худудидидаги молиявий қийинчиликлар туфайли фаолиятини тўхтатган 4 та тадбиркорлик субъекти фаолияти тикланди. 10 та тадбиркорлик субъекти товар айланмасини оширгани ҳисобига товар айланма ҳажми 28 млн. 400 минг сўмга ошди. Маҳаллалар худудидида ноқонуний фаолият юритаётган 3 та тадбиркор ўз фаолиятини давлат рўйхатидан ўтказди. Шунингдек, 8 та деҳқон хўжалиғи ташкил этилди.

Мазкур маҳаллаларда 1 950 та мол-мулк ва ер солиғи ҳамда 147 та декларация солиқ тўловчиси бор. 66 та юридик шахс, 33 та фермер хўжалиғи ва 162 та якка тартибдаги тадбиркор фаолият юритмоқда. Мазкур маҳаллаларда жисмоний шахсларнинг мол-мулк ва ер солиғи бўйича муаммолари бор. Шу боис аҳоли ўртасида солиқ борасида ҳуқуқий маслаҳатлар бериб, солиқ тўловларининг ўз вақтида тўлиниши маҳалла бюджетининг ортшишига, натижада худуд обод бўлиб, аҳоли фаровонлиғи яхшиланишини тушунтирялман. Иш фаолиятининг 12 кунни давомида 56 млн. сўм маҳаллий мол-мулк ва ер солиғи ундирилиб, шундан 10 фоизи маҳалла бюджетига қилиши таъминланди.

Келгусида менга билдирилган ишончини оқлаган ҳолда натижаларимни бундан-да яхшиланишига эришаман.

ЖАРАЁН

Кўрсаткичи паст ходимлар ишдан олинди

Солиқ қўмитаси раиси Шерзод Кудбиев раҳбарлигида Фарғона вилояти солиқ бошқармасида йиғилиш ўтказилди. Унда Солиқ қўмитаси ҳамда вилоят солиқ бошқармаси раҳбарияти, корхоналарга бириктирилган ходимлар, шунингдек, бошқа худудий солиқ бошқарма бошлиқлари ва ходимлари (видеоконференсалоқа орқали) иштирок этди.

Йиғилишда Президентимиз ташаббуси билан бошланган “маҳаллабай”, “корхонабай” ишлаш тизими ижобий натижаларга эришишда муҳим рол ўйнаётгани қайд этилди. Шунингдек, “ДСБ маъмуричилиги” АТ асосида “корхонабай” ишлаш тизими бўйича амалга оширилган ишлар сарҳисоб қилиниб, III чоракдаги долзарб вазифалар белгилаб берилди.

Солиқ тушумларини ошириш учун “корхонабай” ишлаш асосида ҳали ишга солинмаган имкониятлар етарли эканлиги таъкидлаб ўтилди. “Корхонабай” ишлаш тизими бўйича жорий ойда самарадорлик кўрсаткичи (KPI) паст бўлган, ўтган ойларида ҳам яхши натижаларга эришмаган ходимлар билан бирма-бир мулоқот қилинди ҳамда уларнинг натижалари танқидий кўриб чиқилди. Самарадорлик кўрсаткичи (KPI) паст ходимлар лавозимидан озод этилди.

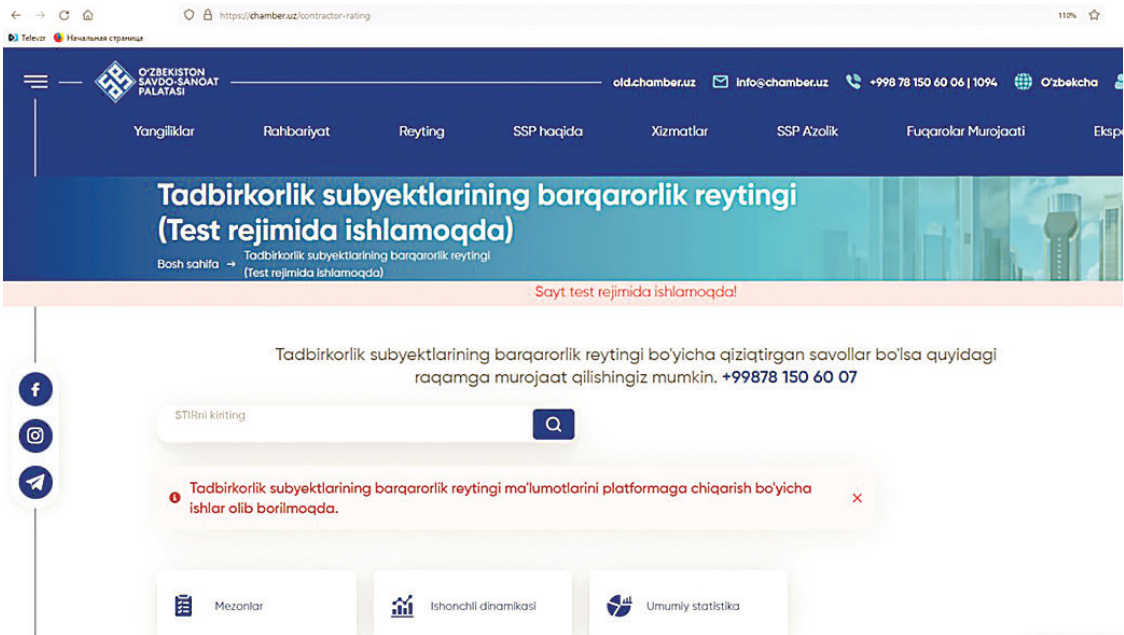
Йиғилишда солиқ тўловчиларни маъмуричилик йўналишидаги камчиликларни бартараф қилиб, июль ойида бюджетга солиқ тушумлари ва “корхонабай” ишлашда юқори самарадорлиқни (KPI) таъминлаш бўйича аниқ вазифалар белгилаб берилди.

Солиқ қўмитаси Ахборот хизмати.

БИЛИБ ҚЎЙИНГ!

Тадбиркорларнинг барқарорлик рейтинги қандай ишлайди?

Хабарингиз бор, жорий йил 1 февралдан Ўзбекистонда тадбиркорлар рейтингини жорий этилди. Яна бир бор эслатиб ўтиш жоизки, ушбу платформа орқали юқори рейтингга эга тадбиркорлар рағбатлантирилади. Бу жараёнда рейтингни паст корхоналарга нисбатан жазо чоралари қўллаш назарда тутилмаган.

Тадбиркорнинг қандайдир камчиликлари бўлиб, паст балл олса, дастур нима сабабдан бундай балл олгани ва камчиликлар қандай бартараф этилишини кўрсатиб туради.

Агар сиз тадбиркор сифатида “ААА” тоифадаги рейтингга эга бўлсангиз:

– солиқ органлари томонидан текширишлар ўтказилмайди;

– ҚҚСдан ҳосил бўлган солиқ суммаси бир кунда қайтарилди (амалдаги муддат 7 кундан 30 кунгача);

– ҚҚСдан бошқа солиқ турлари бўйича ҳосил бўлган ортқича солиқлар суммалари уч кунда қайтариб бериш (амалда 10 кундан 15 кунгача) юзасидан қўшимча преференциялар берилди.

Яна бир рағбатлантириш – солиқ ва божхона органларида товарларни импорт қилишда вақтида тўланган солиқларни ҳисобга олиш тизими жорий қилинмоқда. Бунгача бу факат йирик солиқ тўловчилар ҳамда “20 минг тадбиркор – 500 минг маҳалла мутахассис” дастури доирасида сертификат олган корхоналар учун амал қилар эди.

Энди рейтингни юқори бўлган тадбиркорлик субъектларига ҳам мазкур тартиб татбиқ этилади.

Рейтингнинг асосий мақсади – тадбиркорларни ихтиёрий равишда қонунийликда белгиланган меъёрлар бўйича мажбуриятларни ўз вақтида бажаришига ундашди.

ЮҚОРИ БАЛЛГА ЭГА БЎЛИШ УЧУН
НИМА ҚИЛИШ КЕРАК?

Рейтинг баҳолаш мезонлари 23 та ва улар 3 та гуруҳга бўлинган.

Биринчиси – ҳамма учун бир хил бўлган умумий 10 та мезон кўзда тутилган. Мазкур мезонлар орқали тадбиркор 100 балл олиши имконияти мавжуд.

Иккинчиси – камайтирувчи 9 та мезон. Бу мезонлар қонунийлик талаблари бузилган ҳолатлар ёки ҳисоботларга қайта-қайта тузатиш киритиб тақдим этган ҳолатлар, бир худуддан бошқа худудга кўчиш йил давомида қўнайиб кетса ишлайди.

Учинчиси – рағбатлантирувчи 4 та мезон. Ижтимоий реестр, “Аёллар дафтари”га кирган фуқароларни ишга олган ва улар умумий ходимларининг 10 фоизидан кўпроқни ташкил қилган тадбиркорлик субъектларига 5 баллдан 10 баллгача қўшимча рағбатлантирувчи балл берилди.

Тадбиркорлик субъектларини баҳолашда фаолиятни узоқ давом эттириш, солиқ ҳисоботларини белгиланган муддатда тақдим этиш, солиқларни ўз вақтида ихтиёрий тўлаш каби ҳолатлар асосий рол ўйнайди.

Солиқ мажбуриятларини вақтида ва ихтиёрий бажариш рейтингда юқори балл олишни кафолатлайди.

ПЛАТФОРМА
ҚАНДАЙ ИШЛАЙДИ?

Солиқ қўмитаси мавжуд 23 та мезон бўйича “Тадбиркорларнинг барқарорлик рейтингини” платформасини ишлаб чиққан. Платформа солиқ ҳисоботлари, тўланган солиқ суммалари, субъектнинг рўйхатдан ўтган санаси, бошқа органлардан олинган маълумотлар асосида тадбиркорларнинг рейтингини автоматик шакллантиради. Ушбу маълумотлар ҳар кун тадбиркорнинг шахсий кабинети ва Савдо саноат палатасининг расмий веб-сайтига жойлаштириб борилади.

Тадбиркорнинг қандайдир камчиликлари бўлиб, паст балл олса, дастур нима сабабдан бундай балл олгани ва камчиликлар қандай бартараф этилишини кўрсатиб туради. Бу шаффоф рейтинг бўлиб, тадбиркор ўзи ва контрагенти рейтингда қанча балл тўплагани ва нима учун шу баллни олганини кўриб туради.

Бугун мазкур рейтингнинг амалиётда қўлланилиши тадбиркорларнинг тўғри ишлаши, ривожланишига рағбат бермоқда.

Сўхроб ЗИЁДУЛЛАЕВ,
Солиқ қўмитаси
бош инспектори.

Иқтисодий тадқиқотлар ва ислохотлар марказининг таҳлилларига кўра, июнда КҶЧМАС МУЛК ОЛДИ-СОТДИ битимлари сони пасайиб, 20,2 мингтани ташкил қилди.

Техронда бўлиб ўтган учрашувда "Ўзбекистон – Туркменистон – Эрон - Ўмон" ТРАНСПОРТ ЙўЛАГИ муҳокама қилинди.

Самарқанд аэропортида йўловчи ташиш ҳажми 2024 йилнинг биринчи ярмида қарийб 50 ФОИЗГА ОШГАН.

6

№38 | 2024 йил 13 июль, ШАНБА

Mahalla

СУД ҲУҚМИ

Кутубхонадаги “китобхон” ўғри

Тошкентдек шахри азимда иш топиш осон, яшаш шароитлари қулай, имкониятлар мўл, деган ҳаёлда пойтахтга келган Хуршидбек анча вақт ошхона ва қаҳвахоналарда ишлаб юрди. Бироқ бу меҳнатни оғир ҳисоблаб, енгилроқ, аниқроғи, тер тўкмай пул топиш ҳақида ўйлай бошлади. Унинг калласига келган мўмай пул топиш режаси унча-мунчанинг етти ухлаб тушига ҳам қирмаганини қуйидаги қилимшларидан билиш мумкин.

Нилуфар ИСОХОНОВА,
Тошкент шахар ИИББ Ахборот хизмати бошлиғи.

2023 йилнинг 14 октябрида Хуршидбек Юнусобод туманида жойлашган Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон миллий кутубхонасига обуна бўлиб, китобхон сифатида дуч келган китобни олиб, стол атрофига жойлашди. Китобдаги ҳарфларга тикилиб ўтиришдан ўлгудек зериккан Хуршидбек, тишини-тишига қўйиб сабр қилишдан бошқа чораси йўқлиги сабаб, ўқимай саҳифаларни варақларди.

Ниҳоят соат 16:00ларга яқин нариги секцияда китоб мутолаасидан бўшамай, анчадан

бери ноутбукига нималарнидир ёзаётган Алишернинг бир муддатга ўрнини тарк этганини кўриб, унинг 230 АҚШ долларилик “Acer” русумли ноутбукини адаптери билан бирга ўғирлаб сумкасига солди. Пинагини бузмай кутубхонани тарк этди. Бир соат ўтар-ўтмас, уни 670 минг сўмга сотиб юборди. Пулини еб-ичиб, 26 октябрь куни яна шу кутубхонага келди.

Билимлар маконига инсонлар илм излаб келса, у ўғрилиқ ниятида келиб, соат бешларга қадар қулай фурсат пойлаб, гўёки, китоб ўқиб ўтирди. Бир кўзи китобда, бир кўзи “ўлжа” излаган Хуршидбек Шерзоднинг “НР” русумли ноутбукини нишонга олди. 300 АҚШ долларилик ноутбук 2 млн. 800 минг сўмга сотиб юборилди.

Кутубхонадаги илмсеварларнинг ишонувчанлиги, илм билан овора бўлиб, моддий бойликларга эътибор бермаслигидан фойдаланган Хуршидбек китобхонларнинг соддалигидан қулиб, бу сафар 30 октябрда Олмазор туманида жойлашган “Турон” кутубхонасига йўл олди.

Қундузхоннинг берилиб ноутбукка нималарнидир ёзаётганини кўриб, унинг қачон бирор муддатга хонадан чиқишини кута бошлади. Соат 17:00 ларда қиз бир неча

дақиқага ўрнини тарк этганидан фойдаланиб, 800 АҚШ долларилик “HP Victus” ноутбукини адаптери билан ўғирлаб, сумкасига жойладиди жуфтани ростлади. Номасўм шахсга тўрт миллион сўмга сотиб юборади.

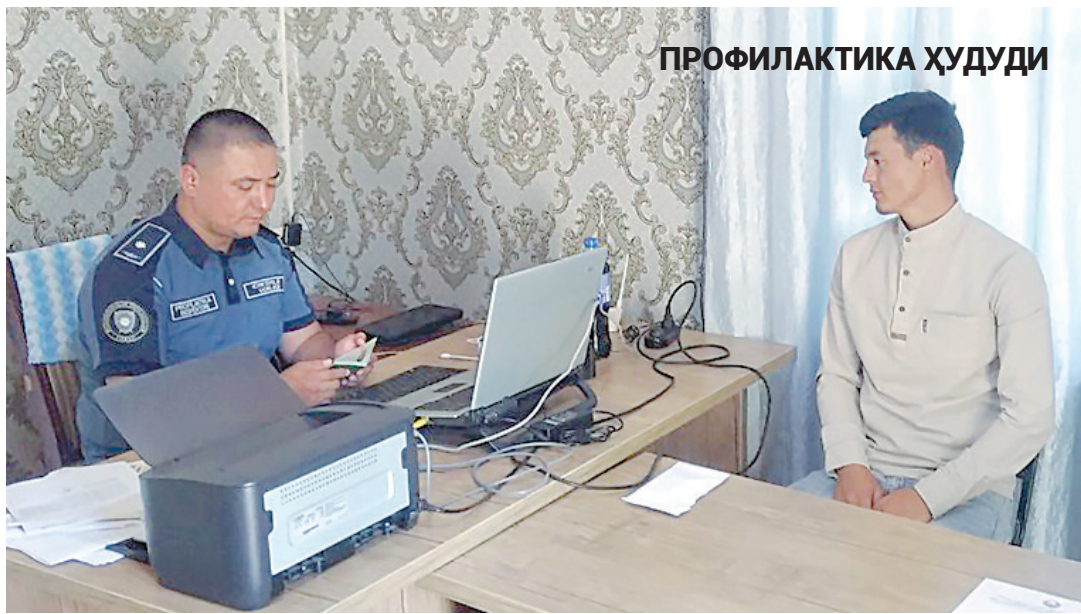
– Ҳали йигирмага қирмаган, уйланмаган бу йигитнинг фикри ўқиш, касб-кор эгаллаш, юртимизга, ота-онасига олқиш олиб келаётган ишларни амалга ошириш эмас, қандай ўйлар билан бировларнинг мол-мулкни ўғирлаш, белини букмай пул топиш ниятида жиноятга қўл уриши ачинарли ҳолдир, – дейди Юнусобод тумани ИИО ФМБ ҳузуридаги Тергов бўлими қатта терговчиси, катта лейтенант С.Ахроров.

– Маҳалла-кўйда ота-онасининг юзини ерга қаратган бу йигитнинг қилмишини оқлаш қийин. Ота-онаси эрта-индин ўғлини уйлантириш мақсадида қимнингдир эшигини қоқса, одамлар ҳам ўғрига қиз беришни ўйлаб кўрса керак.

Жиноят ишлари бўйича Юнусобод тумани суди Хуршидбекка Жиноят кодексининг 169-моддаси (“Ўғрилиқ”)да назарда тутилган жиноятни содир этганида айбдор деб топиб, унга нисбатан Жиноят кодексининг 57-моддаси қўлланилган ҳолда, уч йилга озодликдан чеклаш жазоси тайинланди.

Кутубхонадаги илмсеварларнинг ишонувчанлиги, илм билан овора бўлиб, моддий бойликларга эътибор бермаслигидан фойдаланган Хуршидбек сафар “Турон” кутубхонасига йўл олди.

“Худудимиз мунтазам кузатувда бўлади”

Энди улар туну кун – 24 соат давомида маҳалла осойишталигини таъминлашга кўмаклашади

Арслонбек КАНАБОВЕВ,
Булоқбоши туманидаги
“Ширмонбулоқ” маҳалласи
профилактика инспектори.

Ун етти йилдан буён маҳаллалар осойишталиги, фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш йўлида меҳнат қиляпман. “Ширмонбулоқ” маҳалласида иш бошлаганимга энди бир ой бўлди. Келганимда маҳалла “сарик” тоифада эди. Чека ҳудудда жойлашгани учун чегара ва фирибгарлик билан бонглик жиноятчилик қайд этилган.

Дастабки фаолиятимни “хонадонбай” юриб, аҳолининг ижтимоий ҳаётини ўрганишдан бошладим. Нотинч оилалар, спиртли ичимликка ружу қўйган, муқаддам судланган ва руҳий касалликка чалинган фуқароларни алоҳида тоифаларга ажратиб, улар билан манзилли ишладим. Аввало, спиртли ичимлик ичиб келиб, оиласида жанжал қиладиган тўртта оила бошлиғини вилоят наркология диспансерида даволатдик. Шукр,

ҳозир оила тинч. Икки нафари кредит олиб, чорвачилик билан шуғулланыпти. Шунингдек, аҳоли билан янада яқинроқ ва тезкор алоқада бўлиш учун алоҳида телеграм гуруҳ ташкил этдим. Ушбу гуруҳда мулоқот алмашинуви билан бирга, фуқароларни турли жиноятчилик ва фирибгарликлар ҳақида хабардор қилиб, махсус тарқатма материаллари ва видео қўлланмалар улашиб бораман. Фуқаролар ҳам фаол. Маҳаллага ким келиб кетаётгани, қаерда қандай воқеалар бўлаётгани ҳақида хабар беришади.

Худудимизда “Ширмонбулоқ” дам олиш маскани жойлашган. Ҳозирги кунда бу ерга юртимизнинг барча худудларидан кунига 5 минг нафар одам келиб-кетаяпти. Шу боис хавфсизлик чораларини янада кучайтирдик. Аввало, дам олиш ҳудудида меҳмонларга хизмат кўрсатувчи ҳар бир тадбиркорни тинчлигини сақлаш бўйича огоҳлантириб чиқдик. Асосий кириб-чиқиш жойларига замонавий – инсон юзидан ва автотранспортларнинг давлат рақа-

мидан аниқлайдиган кузатув камералари ўрнатдик. Бир ой олдин маҳалла ҳудудида ана шундай ақлли қурилмалар 6 та ўрнатилган бўлса, ҳозир уларнинг сони 20 тадан ошди. Ушбу қурилмалар хизмат планшети ва қўл телефонимга интеграция қилингани учун маҳалла ҳудудини 24 соат мобайнида онлайн кузатиб бориш имконияти мавжуд.

Бундан ташқари, тунги рейдлар ташкил этиб бораёмиз. Бу қарарга 10 нафар сараланган ёшлардан иборат “Фидокор ёшлар” гуруҳи аъзоларини ҳамда маҳалла ҳудудида жойлашган турли ташкилотлардаги қўриқлаш хизмати ходимларини жалб этдик. Мақсад, тунги вақтда маҳаллага кимлар келиб кетаётганини аниқлаш ҳамда фуқаролар осойишталигини таъминлаш. Натيجаси яхши. Масалан, бошқа ҳудуд фуқаролари давлат рақами йўқ машиналарда келиб, турли баҳоналар билан фуқароларнинг қўл телефонини ўғирлаб кетиш ҳолатларига чек қўйилди.

Бизга қўшимча куч воситаси сифатида патруль-пост хизмати ходимлари би-

риктирилмоқда. Энди улар туну кун – 24 соат давомида маҳалла осойишталигини таъминлашга кўмаклашади.

Навбатдаги режаларимиздан бири, маҳалла ҳудудидан ўтган серкатнов катта автомобиль йўлига кузатув камералари, автоҳалокатларнинг олдини олиш мақсадида қўшимча светофор ва пиедалар йўлакларини ўрнатиш. Мақсадимиз, маҳаллани жиноятчиликдан холи ҳудудга айлантириш.

ЖАРАЁН

Навбатдаги махсус ўқув курслари якунланди

Жорий йилда Вояга етмаганларга ижтимоий ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказида Тошкент шахар ИИББ раҳбарияти ташаббуси билан ташкил этилган ўқув курсларининг 3-босқичи якунланди. Ўқув курсларида 30 нафар профилактика тўрғачи 15 ёшдан 18 ёшгача бўлган ўсмирлар иштирок этди.

Тошкент шахар
ИИББ Ахборот
хизмати.

Бир ой давомида болалар учун ўқув машғулотлари ва спорт тадбирлари ўтказилди. Ўсмирларнинг ота-оналари билан индивидуал профилактик суҳбат ва махсус тренинглар ташкил этилди. Марказ мутахассислари ота-оналарнинг ҳар бир муносабатини ўрганиб, оиладаги муаммоларни ҳал этиш чораларини кўрди. Шунингдек, манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда ота-оналар орасида ишсиз бўлганларига ишга жойлашишда амалий ёрдам берилди.

Шу билан бирга, ўсмирлар ва уларнинг ота-оналари билан муносабатларни яхшилаш учун психологик тренинглар ташкил этилди. Ўсмирлар малакали шифокор ва ҳамширалар иштирокида тиббий кўрикдан ўтказилиб, зарур tavsiyalar берилди.

Бундан ташқари, тадбир иштирокчилари билан “Соғлом танда – соғлом фикр” шиори остида спорт тадбирлари, интеллектуал ўйинлар, китобхонлик

кечалари ўтказилди. Вояга етмаган ўғил болаларда ватанпарварлик ҳиссини уйғотиш ва ҳарбий касбга бўлган қизиқишларини ошириш мақсадида Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юртига саёҳат уюштирилиб, ушбу билим юртининг тарихи, музейи, фаолияти ҳамда курсантларнинг ўқув машғулотлари хонаси билан таништирилди.

Тарбияланувчи ёшлар Тошкент шахар ИИББ Тезкор вазибалар бўйича сафарбарлик бошқармаси ҳамда Тошкент шахар ИИББ Жамоат тартибини сақлаш бошқармаси Кинология хизматида бўлиб, уларнинг хизмат фаолияти билан танишди.

Дастур доирасида пойтахт Ички ишлар бош бошқармасининг махсус бўлинмаларига, пойтахтимикининг диққатга сазовор жойларига, Тошкент телеминосари ва Хайвонот боғига саёҳат қилишди.

Ўқув курси якунида ўсмирларга спорт мактабларида бепул шуғулланишлари учун сертификатлар топширилди.

МЕНДА САВОЛ БОР...

Ботир ШЕРАЛИЕВ.
Андижон вилояти.

– Фуқаролик ишлари бўйича судларда қарз низоларини кўришда қандай жиҳатларга эътибор берилади?

ҚАРЗ НИЗОЛАРИНИ КЎРИШДА ЭЪТИБОРЛИ ЖИҲАТЛАР БОР

Муқаддамхон
АҲМАДАЛИЕВА,
Андижон вилояти
суди судьяси:

– Фуқаролик кодексининг 732-моддасига кўра, қарз шартномасига асосан, бир тараф (қарз берувчи) иккинчи тарафга (қарз олувчига) пул ёки бошқа ашёларни мулк қилиб беради. Қарз олувчи эса қарз берувчига бир йўла ёки бўлиб-бўлиб, ўшанча суммадаги пулни ёки қарзга олинган ашёларнинг хили, сифати ва миқдорига баравар ашёларни (қарз суммасини) қайтариб бериш мажбуриятини олади. Қарз шартномаси пул ёки ашёлар топширилган пайтдан бошлаб тузилган ҳисобланади.

Ушбу кодекснинг 733-моддасига кўра, фуқаролар ўртасида қарз шартномаси, агар бу қарзнинг суммаси базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн бараваридан ортиқ бўлса, оддий ёзма шаклда тузилиши шарт, шартномадаги тарафлардан бири юридик шахс бўлганида эса суммасидан қатъи назар, ёзма шаклда тузилади.

Агар қарз олувчининг тилхати ёки унга қарз берувчи томонидан муайян сумма ёки муайян миқдордаги ашёлар топширилганлигини тасдиқлайдиган бошқа ҳужжат мавжуд бўлса, қарз шартномаси ёзма шаклда тузилган ҳисобланади.

Демак, фуқаролик ишлари бўйича бундай низоларни кўраётганда биринчи навбатда, тарафларнинг ўртасида қарз шартномаси тузилгани ёки йўқ, қарзни тасдиқловчи қандай ҳужжат мавжудлигини билиши керак. Аксарият фуқаролик ишларини кўриб чиқишимизда қарзимни ундириб беринг, деб оддий тилхат билан мурожаат қилишади. Бу тилхатнинг ёзилгани ҳам бизда оддий ёзма шаклга риоя қилинган, деб ҳисобланади. Эътибор бериш керак бўлган жиҳат шундаки, аксарият ҳолларда “мен бу фуқародан шунча пул олдим”, деган ёзув бўлади. Қарз шартномасида эса уни қачон қайтариб бериш мажбурияти белгиланган бўлиши лозим. Лекин шартномада шартлар бўлмаса ёки келишилмаган бўлса, тилхатда “мана шунча пул олдим, шу вақтда қайтариб бераман”, деган мажбурият қабул қилган бўлиши керак.

Фуқаролик кодексининг 737-моддасида айни шу жиҳат кўрсатилган. Қарз шартномаси бўйича тарафлар низолашиш ҳуқуқига эга. Қарз берган тараф қарздордан қарзларини тўлиқ ёки етарли даражада қайтариб олмаганини тасдиқлайдиган далиллари бўлса, судга мурожаат қилиб, низолашишлари мумкин бўлади.

Электр энергиясининг рақобатга асосланган УЛГУРЖИ ВА ЧАКАНА бозор қоидалари шакллантирилади.

Россиянинг “UVT Aero” авиакомпанияси Қозон ва Тошкент ўртасида ТЎҒРИДАН-ТЎҒРИ рейсларни йўлга қўйди.

Самарқанд давлат тиббиёт университети талабалари АҚШда ўқиш ва ишлаш имкониятига эга бўлади.

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ

Ижтимоий ходим қайсидир маънода психолог бўлиши талаб этилади. Одамларни руҳий ҳолати, кечинмалари ҳамда қачон қандай ёндашув қилишни билсагина, ҳар қандай масаллага тўғри ечим топа олади.

Ногиронлик ижтимоий фаолликка тўсиқ бўлмайди

Хонадонларга кирганда, катта ваъдалар бериб, одамларни умидвор қилиб қўйиш керакмас

Моҳидил УМАРАЛИЕВА, Чирчиқ шаҳридаги “Баҳор” ва “Маданият” маҳаллалари ижтимоий ходими.

Кимдир ногиронлиги бўла туриб, атрофдагиларга бунинг билдиришни хохламайди. Поликлиникага чиқиб ногиронлик гуруҳини олишга, касалхонада ётиб даволанишга ийманади. Айримлар имконияти чекланган фарзанди борлигини ҳаммадан сир тутлади. Одамларга қўшилиб, ижтимоийлашувини таъминлашни истамайди. Уларни бунинг натижасида, тиббиёт ходимларига йўналтирамиз. Ортопедик мосламалар, реабилитация техник воситалари билан таъминлаш учун аризаларини қабул қиламиз. Шу кунга қадар бу йўналишда 30 нафардан ортик фуқароларнинг мурожаатларини ижобий ҳал этишга эришдик.

“Баҳор” ва “Маданият” маҳаллаларида 15 нафар якка-ёлғиз ўзгалар парварishiга муҳтож ногиронлиги бўлган ҳамда 80 нафардан кўпроқ ногиронлиги бўлган шахслар истикомат қилади. Имконияти чекланган инсонлар билан суҳбатда жуда эҳтиёткор бўлишга ҳаракат қиламан. Уларнинг кўнгли жуда

нозик бўлади. Биринчи бориб танишиб келиш керак. Кейинги сафар ногиронлик сабабларини сўраб-суриштириш мумкин.

Якка-ёлғиз яшаётган кексаларга ҳам билиб-билмай ҳар хил саволлар бериш ярамайди. Аввал ўртада дўстона муносабат ўрнатиш керак. Шундан кейингина нима сабабдан оила қурмагани, кечинмаларини ўзи ҳикоя қилиб беради. Ижтимоий ходим қайсидир маънода психолог бўлиши талаб этилади. Одамларни руҳий ҳолати, кечинмалари ҳамда қачон қандай ёндашув қилишни билсагина, ҳар қандай масаллага тўғри ечим топа олади.

У хато қилди. Жуда оғир жиноятга қўл уриб қўйди. Бунинг бадалига 16 йил умрини панжара ортида ўтказди. Озодликка чиққанда эса кузлари кўрмай қолганди. На уй-жойи бор, қариндош-уруғларига ортиқча ташвиш

бўлишни истамайди. Шунда давлат уни ўз қарамоғига олиб, ижтимоий ётоқхонадан жой берди.

1966 йилда туғилган бу фуқарога биринчи навбатда, кейс очдик. Моддий ёрдамга ариза олдик. Хонасида дезинфекция ишлари амалга оширилди. Жамоат транспортида бепул юриш ҳуқуқини берувчи махсус карта олиб берилди. Ёндош касалликлари бўлгани боис тиббий кўрикдан ўтиши таъминланди. Уй юмушларида ёрдамлашиб туриши учун ижтимоий ходим ассистенти бириктирилди. Ногиронлик нафақасидан ташқари, якка-ёлғизларга тўланадиган компенсация пули ҳамда олти ойлик моддий ёрдам берилмоқда. Фуқаро кўрсатилган хизматлардан жуда миннатдор.

Худудимизда саккиздан ошдиқ оилада васийлик тайинлаш ишлари амалга ошмоқда. Ҳолатни таҳлил қиладиган бўлсак, айрим ота-оналар хорижга ишлаш учун кетган, баъзилари бедарак йўқолган. Масалан, ёши 60 дан ошган аёл ижтимоий ётоқхонада иккинчи турмуш ва набираси билан бирга яшайди. Бундан бир неча йил аввал қизи шаръий никоҳидан кўрган қақалоғини онасининг қўлига топшириб, ўзи уйдан чиқиб кетган. Ҳозир ўша гўдак мактабга борапти, лекин ҳали волидасини кўрмаган. Кекса онахон олдимизга келиб биттагина фарзандининг дараксиз кетганидан кўп куюниб йўғлайди.

Имкон қадар кўнглини кўтараман, далда бераман.

Бу ҳолатда онасини бедарак йўқолгани ва отаси онаиқ бўлгани учун қизга бувисини расман васий этиб тайинлаяпмиз. Турмуш шароити, болага кўрсатилаётган ғамхўрлик, ҳаммаси ўрганилди. Уст-боши озода, ош-овқатини вақтида беради. Энг муҳими, бола яқинлари меҳрини ҳис қилиб улғаймоқда.

Хонадонларга кирганда, катта ваъдалар бериб, одамларни умидвор қилиб қўйиш керакмас. Зарур хизматларни кўрсатиб, амалий натижаларга эришиш асосий мақсадимиз бўлсин. Шунда аҳолининг ишончини қозонамиз.

Тақлифим: Маҳалла ижтимоий ходимининг иши янада унумдор бўлиши учун кейс-менеджмент усули бўйича қонуности ҳужжатларига эҳтиёжimiz бор. Ҳар бир йўналтирилаётган ишга ҳамкор ташкилотдан масъул шахс жавобгар этиб белгиланса яхши бўларди. Баъзан беморлар учун тиббий хулоса олишда шифокорларнинг ортидан югуриб юраемиз. Аслида иш уларга оширилгандан кейин ўзи ҳолатни ўрганиб, хулосаси бизга тақдим этиши керак. Бандликни таъминлаш, таълим тизимида ҳам шундай. Агар шу жараён ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солинса, овозгарчилигимиз анча камайган бўларди. Бу фуқаролар билан кўпроқ ишлаш имконини оширарди.

ЯНГИ ЛОЙИҲА

Рақамлаштирилган тизим қандай қулайликлар беради?

Энди эксперт комиссияларининг касбга, таълимга, спортга тавсия бериш, меҳнатга лаёқатсизликни белгилаш тартиби бекор қилинади

«Ўзбекистон – ижтимоий давлат» тамойили асосида мамлакатимизда аҳолини қўллаб-қувватлаш, бу соҳада шароитларни яхшилаш ва хизматларни кенгайтириш бўйича изчил ишлар амалга оширилмоқда.

Мирзобек НИЁЗОВ, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги бошқарма бошлиғи.

Бундан бундан ногиронлиги бор шахсларга қулайликлар яратиш муҳим вазифалардан. Шу мақсадда ногиронликни белгилашда рақамлашган тизимга ўтиш тақдир этилмоқда. Унга кўра, бу дастлаб Тошкент шаҳри ва Навоий вилоятида, 2025 йил 1 сентябрга қадар барча ҳудудларда босқичма-босқич жорий этилади. Эксперт комиссияларига тиббий ҳужжатларни олишнинг шифокорлар электрон юборида. Баҳолашни Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг мослаштирилган мезонлари асосида “Инсон” марказлари ходимлари амалга оширади. Ногиронликни белгилаш билан бир вақтда унинг реабилитация дастури ҳамда протезга муҳтожлиги бўйича маълумотлар шакллантирилади.

Энди эксперт комиссияларининг касбга, таълимга, спортга тавсия бериш,

меҳнатга лаёқатсизликни белгилаш тартиби бекор қилинади. Бундай шахслар иш, спорт ва таълимга индивидуал ёндашув асосида йўналтирилади.

Ногиронлиги бўлган шахсларнинг хавфсиз ва тўсиқларсиз ҳаракатланиши учун шароитларни кенгайтириш кўзда тутилмоқда. Шу боис қуриладиган ва таъмирланадиган бинолар бунга мослашганлиги бўйича мажбурий экспертизадан ўтказилади. “Хавфсиз йўл ва хавфсиз пиёда” жамғармасининг камида 10 фоиз маблағи ҳар йили чорраҳаларни ногиронлиги бўлган шахслар учун мослаштириш бўйича қурилиш ва жиҳозлашга йўналтирилади. Тўсиқларсиз муҳит яратилган объектларнинг электрон интерактив харитаси яратилади.

Жамоат транспорти бўйича тендерларда фақатгина ногиронлиги бўлган шахсларга мослаштирилган автобуслар иштирок этиши мумкин бўлади. Шаҳар жамоат транспортида 1 гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсларга бепул хизмат кўрсатилади. Ногиронлиги бўлган шахсларни маданий тадбирлар, кўнглоочар томоша ва маросимларга жалб қилиш бўйича амалий чоралар қурилади.

Жаҳон банки иштирокидаги “Инсон” лойиҳаси аҳолининг заиф қатламларини жамиятга интеграция қилишга қаратилган бўлиб, унинг доирасида 55 та кўп-функционали ҳудудий хизматлар маркази

“Ижтимоий карта” бир вақтнинг ўзида ҳам тўлов воситаси, ҳам эҳтиёжманд тоифага мансублик тасдиғи ҳисобланади.

ташкил этилади ва 20 турдаги ижтимоий хизмат йўлга қўйилади. Тошкент, Фарғона ва Самарқандда 4 та намунали инклюзив касб-хунар таълими марказлари ташкил этилади.

Беш минг нафар ходимнинг ижтимоий иш бўйича малакаси оширилади. Мослашувчан ижтимоий хизмат ва ёрдам бўйича норматив-ҳуқуқий база шакллантирилади.

Соҳадаги яна бир янгилик – “ижтимоий карта” тизимининг жорий этилиши бўлади. Бу орқали ижтимоий тўловлар ва субсидиялар, ижтимоий хизматлар ва ёрдамларни тайинлаш, тақдим этиш, мониторинг қилиш ва баҳолаш жараёни

лари тўлиқ автоматлаштирилади. “Ижтимоий карта” бир вақтнинг ўзида ҳам тўлов воситаси, ҳам эҳтиёжманд тоифага мансублик тасдиғи ҳисобланади.

Бу тартиб дастлаб Тошкент шаҳри ва Янгийўл туманида, кейинги йилдан бошқа ҳудудларда жорий этилади. Натижада 72 турдаги ижтимоий хизматлар, 76 турдаги ёрдамлар ва 200 га яқин имтиёзлар ягона электрон тизимга умумлаштирилади. Қоғоз шаклидаги ҳужжатлар бекор қилиниб, вақт ва маблағ тежалади. Соҳа тўлиқ рақамлаштирилиши орқали ҳар бир оиланинг эҳтиёжлари ва имкониятларини акс эттирадиган “ижтимоий-рақамли паспорт” жорий этилади.

ҚУЛАЙЛИК

ЯНГИ МОДУЛ САБАБ ИЖТИМОЙ АДОЛАТ ТИКЛАНДИ

2024 йилдан бошлаб янги “ИИМА Sanatoriya” тизими орқали 17 000 нафардан зиёд фуқароларга хизмат кўрсатилди.

Янги тизим навбатларнинг қисқаришига ва бунинг натижасида 2700 (+900) нафар ногиронлиги бўлган шахслар, 937 (+176) нафар уруш қатнашчилари ва 268 (+195) нафар ёлғиз кексаларга соғломлаштириш учун санаторийларга бориш имкони яратди.

Фарғона вилояти Ўзбекистон туманининг «Яккатут» маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи Шохидохон ая Тўхтасинова санаторийга йўлланма сўраб «Инсон» ижтимоий хизматлар марказига мурожаат қилган эди. Фарзандлари бўлмаган ва турмуш ўртоғининг вафотидан кейин ўзгалар парварishiга муҳтожлик сезган Шохидохон аяга марказ қатор ижтимоий ёрдамларни кўрсатиб келмоқда. Хусусан, ёзган аризасига биноан, фуқаро Шохидохон Тўхтасиновага санаторийда дам олиш йўлланмаси шакллантирилди ва онахон 17 июль кўни «Олтиариқ» сихаттоҳига жўнаб кетади.

— Биздек якка-ёлғизларни эсдан чиқармаган Президентимизга катта раҳмат, — дейди Шохидохон Тўхтасинова. — Саломатлигимни тиклаш учун тез-тез санаторийларга боришимга тўғри келади. Авваллари бундай масканларга йўлни қилганлар қайта-қайта бораверарди. Бизга ўхшаган ҳеч кими йўқ, ногиронлиги мавжуд одамлар бир чеккада қолиб кетаверган. Янги модул сабаб, ўша қингирилкларча чек қийилди, ижтимоий адолат тикланди.

НАТИЖА

БАНДЛИК ТАЪМИНЛАНИБ, ИЖТИМОЙ ФАОЛЛИК ОРТАЯПТИ

Жорий йилнинг 20 февраль кўни давлат раҳбари раислигида ўтказилган видеоселектор йиғилишида бюджет ташкилотларига 20 минг нафар, банкларга 1000 нафар ногиронлиги бўлган шахсларни ишга жойлаштириш вазифаси юклатилган эди.

Бунинг амалдаги ижроси сифатида ҳозирда 41 мингга яқин бўш иш ўрни эълонга чиқарилган бўлиб, 11,7 минг нафар ногиронлиги бўлган шахс иштирок этмоқда. Бўш иш ўринларининг 4,9 мингтаси бўйича суҳбат жараёни давом этмоқда.

Бугунги кун ҳолатига 2,3 минг нафардан ортик ногиронлиги бўлган шахслар суҳбатдан ўтиб ишга жойлашишга йўналтирилган.

Ишга жойлашганлар орасида қишлоқ хўжалиги, спорт, мактаб ва мактабгача таълим, соғлиқни сақлаш соҳаларида бандлик нисбатан кўпроқ қайд этилди.

Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги давлат идоралари ўртасида ногиронлиги бўлган шахсларни иш билан таъминлаш бўйича етакчи ўринда туради (472 нафар). Қолаверса, Агентлик янги тизим доирасида ажратилган квотадан ташқари яна қўшимча 75 нафар ногиронлиги бўлган шахснинг бандлигини таъминлади.

Маълумот учун: Худудлар кесимида Тошкент (205), Самарқанд (159), Хоразм (145) ва Сурхондарё (116) вилоятларида бандлик кўрсаткичлари юқори. Энг паст кўрсаткичлар Бухоро (55), Фарғона (53) ва Навоий (39) вилоятларида қайд этилди.

Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги матбуот хизмати.

Ўзбекистонда
ТИББИЁТГА
ИХТИСОСЛАШГАН
биринчи телеканал —
“Shifo.tv” иш бошлади.

Ўзбекистонлик
футзалчилар Гватемала
терма жамоаси билан
ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИда
3:1 ҳисобида зафар кучди.

“Париж-2024” ёзги
Олимпия уйинларида
оғир атлетика баҳсларида
халқаро тоифадаги ҳакам
ЗУХРА АБДУЛЛАЕВА
ишлайди.

8

№38 | 2024 йил 13 июль, ШАНБА

Mahalla

ҳуқуқ

“АЁЛЛАР ДАФТАРИ”ГА КИМЛАР КИРИТИЛАДИ?

“Аёллар дафтари”га 30 ёшдан
ошган куйидаги тоифадаги хотин-
қизлар киритилади:

- ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар;
- тадбиркорлик қилиш истагида бўлган эҳтиёжманд хотин-қизлар;
- боқувчиси бўлмаган эҳтиёжманд хотин-қизлар;
- ижтимоий ёрдамга муҳтож I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган, шунингдек, тезкор тиббий муолажага муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар;
- уй-жойга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар;
- қарамоғида ногиронлиги бўлган фарзанди мавжуд эҳтиёжманд хотин-қизлар.

“Аёллар дафтари”га хотин-қизлар яшаб турган жойи бўйича киритилади, бунда хотин-қизларнинг яшаш жойи бўйича доимий ёки вақтинча рўйхатда турмаслиги “Аёллар дафтари”га киритишни рад этиш учун асос ҳисобланмайди.

ЭСЛАТМА!

ШАРОИТИ ОҒИР БЎЛСА, УЙИ ТАЪМИРЛАБ БЕРИЛАДИ

Қонунчиликка кўра, ижтимоий
ёрдамга муҳтож I ва II гуруҳ
ногиронлиги бўлган, шунингдек,
тезкор тиббий муолажага муҳтож
эҳтиёжманд хотин-қизлар учун:

- бир марталик моддий ёрдам берилади;
- зарур ҳолларда, сектор раҳбари ҳулосаси асосида оғир турмуш шароитидаги (уй-жойи таъмирлашга муҳтож, бироқ оиласининг моддий имконияти етмайдиган) хотин-қизларнинг уй-жойи таъмирланади;
- тиббий муолажага муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар учун зарур тиббий ёрдамлар кўрсатилади.

ТАВСИЯ

Тартиб сақласангиз, тартиб сизни ҳам асрайди

Асли мутахассислигим психолог бўлгани учун
бундай вазиятда қандай йўл тутиш кераклигини
яхши биламан

Маҳалла тизимида фаолият бошлаганимга ҳали кўп бўлмади. Шунга қарамай турли вазият ва ҳолатлар устида иш олиб боришга тўғри келди. Баъзан оилавий низолар муҳокамасини қиламиз. Айрим вақтлар ажралиш ёқасида турган эр-хотинни муросага келтиришга уринамиз. Асли мутахассислигим психолог бўлгани учун бундай вазиятда қандай йўл тутиш кераклигини яхши биламан. Бир-бирига қарама-қарши бўлиб турган эр-хотин билан ҳеч қачон бирга суҳбатлашиш мумкин эмас. Айтилган қаттиқ гаплар, кўрсатиб ўтилган камчиликлар ўзаро келишмовчиликни янада авж олишига сабаб бўлиши шубҳасиз. Қолаверса, эркак ва аёлнинг характер хусусиятлари турлича. Шунинг учун бу масала алоҳида ёндашув талаб этади.

Аёллар кўпинча турмуш ўртоғининг эътиборсизлиги, уни эшитмаслигидан шикоят қилади. Аслида эркак ишдан уйга қайтар экан, хаёлан қайсидир муаммоларига ечим излайди. Телевизор кўриб, биров хордиқ чиқаришни истайди. Овқатланиб, қорнини тўқлайди. Ўзига келиб, хонадон муҳитига мослашгунга қадар ярим-бир соат атрофида вақт керак бўлади. Шундан кейингина аёлни тинглашга руҳан тайёр бўлади. “Нима янгиликлар? Тинчимсизлар?”, деб ўзи са-

вол беришни бошлайди. Бизни аёллар сабри чидамай, эшикдан кириб келган эрини сўроқлашга киришади. “Нега кеч келяписиз?, Тўшлик вақти нега телефонимни кўтармадингиз?” каби терговлар чарчаб турган одамни асабийлаштириши аниқ.

Ҳурматли келинларимизга қарата айтмоқчиманки, эрингиз ишдан келгач, юзингизда табассум билан кутиб олинг. Овқатини сузиб олдига қўйинг. Хотиржам тамадди қилиб олгунча ширин сўзлар билан кайфиятини кўтаринг. Агар нимадир муҳим гапингиз бўлса, ўзига келиб олгандан сўнг фикрингизни аниқ ва тиник ифодаланг. Айтилайик, “Чиройли кўйлак кийгим келяпти. Нархи шунча экан, олиб берасизми?”, десангиз бас. Ортиқча тасвир ва изоҳлар эркак кишини хаёлини чалғитиб қўяди. Бу мақсадингизга эришишингизга тўсқинлик қилиши мумкин.

Оилада аёл ўзини бахтли ҳис қилиши учун эркакларга қарата: уларга вақт ажратинг, сўзларини тинланг, деган бўлардим. Бирозгина қайсарлиги ва эркалигидан жажлингиз чиқмасин. Шу усул орқали сизни меҳрингизни ҳис қилмоқчи бўлади. Моддий жиҳатдан тез-тез рағбатлантириб туринг. Бу аёлингизга куч ва ғайрат бағишлайди. Пулни эътиборингизни кичик намунаси сифатида қабул қилади. Аслида берган маблағингизни узидан кўпроқ, оиласига, сизга, фарзандларига сарфлайди.

Тўйи бўлганига 10 йилдан ошган оилани биламан. Келин эри, қайнота-қайнонаси билан жанжаллашиб, сира тинчимасди. Шунда уни жамоатчилик асосидаги ишга жалб этдик. Хар кўрганимда, оилангиздагилар сизни жуда ҳурмат қилишади. Ёши улуг инсонларни дуо-сини олинг. Хато гапирса-да, кулиб “хўп бўлади”, дегн, олам гулистон. Насиб бўлса, ҳаммаси яхши бўлади, деб далда бериб турдим. Бу уринишларим бесамар кетмади. Қайнотасига бориб, мени кўпроқ дуо қилинг, энди сира гап қайтармайман, дебди. Шундан кейин муносабатлари анча изга тушиб қолди.

Шундай вазиятларда “Оқила аёллар” ҳаракати аъзолари Мубарро Дониёрова ҳамда Гавҳар Мамажоновна каби ёши улуг ва тажрибали онахонларнинг маслаҳат ва тавсиялари бизга катта ёрдам беради. Хотин-қизлар билан учрашув ва тадбирларда сўзлаб берган ҳаётий ҳикоялари кўпчиликка сабоқ бўлади.

Маҳалла тизимида фаолият олиб бораётган ҳар бир ходимнинг ишида тартиб бўлиши даркор. Кийиниши, юриш-туриши, хонаси, ҳужжатлари барча-барчаси шу талбага жавоб берсагина, натижадорлик юқори бўлади. Ойлик, ҳафталик, кунлик режалар тузиб олиши, уларни қатъий талаб асосида бажариши зарур. Турли семинар-тренингларда қатнашиб, билим ва малакасини тинимсиз ошириб бориши нур устига аъло нур бўлади.

Барно ШОДМОНБЕКОВА,
Юнусобод туманидаги
“Барҳаёт” маҳалласи хотин-қизлар фаоли.

ДИЛ ОҒРИГИ

“Илтимос, оиламни, бахтимни бузманг!..”

Кўрсодшим Жасур билан бир-биримизни жуда яхши тушунар, ардоқлар эдик. Ота-оналаримизнинг розилиги билан турмуш қурдик. Орада фарзандимиз дунёга келди. Биз жуда бахтли оила эдик. Ота-онам, қайнота-қайнонам, турмуш ўртоғим, фарзандим бор. Бир аёлнинг бахти бўлса шунча бўлар-да. Бирок...

Институтда дарс бераётган турмуш ўртоғимнинг топиш-тутиши анча яхши эди. Давомий кечикишлар, қизлар билан тунги клубларда маишатбозликка берилаётганидан хабар топганимдан кейин ҳам эътибор бермасликка, аниқроғи кўча-кўйдагилар учун гузал бир оиламни бузишни хоҳламадим. Ҳис-туйғуларга берилмасликка, ақл билан иш тутишга ҳаракат қилдим. Бундан қайнонамни ҳам огоҳ этиб қўйдим. У киши: “Қўйинг болам, эркак киши кўчанинг одами

бўлади. Ўғлим ҳали ёш-да. Вақт ўтиб, қуйилиб қолади”, – деганидан кейин бу сукутим янада узоққа чўзилди. Аёл киши ҳамма нарсага чидаши мумкин, лекин ҳиёнатга эмас. Қалбим оғриқларига баъзан бардошим етмай қоларди. Лекин болам учун, унинг тақдири, келажаги учун тилимни тишлашга мажбур бўлдим. Биргина нотўғри қарорим билан унинг “етим” деган тамға олишини сира хоҳламасдим.

Бу орада турмуш ўртоғим мени урадиган, ҳар куни уйдан ҳайдайдиган одат чиқарди. Тишимни-тишимга қўйиб, барчасига чидадим. Дарвозани ёпиб қўйса, эшик тагида кетмай ўтиравердим. Қайнотам раҳми келганидан уйга киритарди. Бир куни ҳаётимиз биров тинчиб, тарсакилар камайиб қолганида, турмуш ўртоғим: “Онани бориб кўриб кел. Уйингга бормаганингга анча бўлди. Уч-тўрт кун туриб кел”, – деб рухсат берганидан хурсанд бўлиб уйга йўл олдим. Ўша куни

Наҳотки, инсон кимнингдир бахти эвазига хотиржам яшай олса? Норасида гўдакни етим қилиб, қандай фарзанд кўради? Мен-ку майли, лекин фарзанд кўзёшларининг уволи тутмасмикан, уларни? Ана шу охири йўқ саволлар билан остана ҳатлаб кўчага чиқишга, ота уйимга қайтишга мажбур бўлдим.

кечаси менга кўнғироқ бўлди. Қайнонам: “Келинпошша, ўғлим энди сиз билан яшамас экан, шу сабаб уйга келиб ўтирманг. Нарсаларингизни эртага юк машина билан элтиб берамиз”, – деган гапидан устимга муздек сув қуйилгандек бўлди.

Йиғладим, гап нимада эканини тушунтириб беришини сўрадим, хоҳламади. Гарчи кеч бўлса-да, уйга кетишга қарор қилдим. Фарзандимни етаклаганча дарвозадан кирар эканман, турмуш ўртоғимнинг “Нимага қайтдинг, мен эртага уйланыман-ку. Шуни томоша қилгани келдингми?” – дея айтган гапи-ю, қайнонамнинг: “Келинпошша, уйга кирсангиз менинг юзимга оёқ қўйган бўласиз”, – деганларидан бошим айланди. Нима қилишни билмай қолдим.

Шу пайт телефоним жиринглаб, бир аёлнинг: “Мафтунахон, бўлди энди. Шунча йил Жасур билан яшадингиз. Энди навбат

қизимники. Нима у бир умр эрсиз ўтсинми?” – деганидан тарвузим кўлтиғимдан тушди. Наҳотки, инсон кимнингдир бахти эвазига хотиржам яшай олса? Норасида гўдакни етим қилиб, қандай фарзанд кўради? Мен-ку майли, лекин фарзанд кўзёшларининг уволи тутмасмикан, уларни?

Ана шу охири йўқ саволлар билан остана ҳатлаб кўчага чиқишга, ота уйимга қайтишга мажбур бўлдим. Катталарнинг гапини икки қилмасликка, гап қайтармасликка, андиша, ибод-ҳаё, қаноа ҳам она, дея берилган тарбия билан мана, уч ойдирки шу ерданман. Бугун уйимизга ажралиш тўғрисидаги суд қоғози келибди. Турмуш ўртоғим ариза ташлаган экан. Мен эса оиламни бузишни хоҳламайман. Нима қилсам бўлади, азиз газетхон! Маслаҳат беринг...

Дилноза АБДУҲАМИДОВА
ёзиб олди.

Mahalla

Ўзбекистон маҳаллалари
ушмасининг ижтимоий-сиёсий,
маънавий-маърифий газетаси

Бош муҳаррир:
Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ
Дизайнер:
Абдулазиз АҲМЕДОВ
Шерзод МАМАНОВ

Ўзбекистон Республикаси
Президенти Администрацияси
ҳузуридаги Ахборот ва оммавий
коммуникациялар
агентлиги томонидан
2024 йил 7 майда
№271590 рақами билан
давлат рўйхатидан ўтказилган.

Муассис: «MAHALLA
DAVRIY NASHRLARI» МЧЖ

Тахририят манзили:
100192, Тошкент шаҳри Мирзо
Улўбек тумани «Лашкарбеги» МФЙ,
Мустақиллик шоҳ кўчаси 59-уй.
Телефонлар:
71 233-39-89, 71 233-10-92.
Нашр кўрсаткичи: 148

«Шарқ» НМАК
босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили:
Тошкент шаҳри Миробод тумани,
Буюк Турон кўчаси 41-уй.

Ўлчами — 380x587, 4 б.т.
2 425 нусхада чоп этилди.
Буюртма №: Г-720

Газета тахририят компьютер
марказида саҳифаланди ва
офсет усулида босилди.